

zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Formy i zakres udzielanej pomocy:

- Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,
- Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Tabela 20. Rodzaje i formy udzielanej pomocy w ramach programu „Aktywny samorząd” w latach 2018 - 2020.

Aktywny samorząd	Rok					
	2018		2019		2020	
	Liczba osób	Wyplacona kwota	Liczba osób	Wyplacona kwota	Liczba osób	Wyplacona kwota
Moduł I	5	21 207	20	84 406	15	106.309,99
Moduł II	14	41 355	14	37 304	4	15.105,55

*Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

Powyższa tabela ukazuje bardzo duży wzrost zainteresowania osób niepełnosprawnych programem.

Przyczynia się on do ograniczenia skutków niepełnosprawności w zakresie poruszania się, przemieszczania, likwidacji barier w społeczeństwie informacyjnym. Ponadto umożliwia wielu młodym osobom podjęcie i ukończenie wyższych studiów.

Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży

Najpowszechniejszą formą wsparcia instytucjonalnego są domy pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczą całodobową pomoc dostosowaną do potrzeb i możliwości mieszkańców. Zapewniają także wsparcie w zakresie całodobowej obsługi pielęgniarskiej, zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych i opieki duszpasterskiej.

Usługi te są przeznaczone dla osób, które nie mogą otrzymać niezbędnej opieki i wsparcia w miejscu zamieszkania i nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, ale z uwagi na wiek, schorzenia, warunki mieszkaniowe i rodzinne wymagają stałej opieki.

Na terenie Powiatu Chodzieskiego funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży. Dom przeznaczony jest dla 120 osób przewlekle somatycznie chorych. Do Domu mieszkańcy kierowani byli przez gminy, właściwe dla miejsca zamieszkania. Gminy te ustalały również odpłatności mieszkańca za pobyt w placówce.

Średni koszt utrzymania mieszkańca w placówce z roku na rok wzrasta i przedstawiał się on następująco:

- 2018 rok – 3.239,50 zł
- 2019 rok – 3.447,00 zł
- 2020 rok – 3.633,64 zł

Na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Chodzieskim działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Rada powołana została przez Starostę Powiatu Chodzieskiego, jako organ opiniodawczo-doradczy. Do zakresu działań Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacja praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Chodzieskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe – stowarzyszenia odgrywają ogromną rolę w działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, ponieważ działają we wszystkich sferach życia swoich podopiecznych, co jednocześnie umożliwia zapewnienie kompleksowej pomocy. Zazwyczaj organizacje, stowarzyszenia działają na własne potrzeby zrzeszonych członków.

Na terenie Powiatu Chodzieskiego w latach 2018-2020 działało 12 organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi polega również na działaniach informacyjnych i promujących. Powiat Chodzieski współorganizuje z wieloma organizacjami różne przedsięwzięcia i imprezy na rzecz mieszkańców. Wówczas finansowane są np. puchary, nagrody.

6.3 Dziecko pozbawione opieki rodziny.

I. Piecza zastępcza rodzinna

Znaczącą część klientów systemu pomocy społecznej stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się m.in. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z

ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniają się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm i wartości. Wyuczona bezradność prowadzi do sieroctwa, które związane jest ze stanem pozbawienia dzieci, trwale lub przejściowo, szans wychowania we własnej rodzinie ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo-wychowawczych. Sieroctwo to sytuacja społeczna i prawna dziecka pozbawionego rodziców na skutek śmierci lub na skutek rozbitcia rodziny. Rodzina stanowi niezbędny czynnik rozwoju osobowości jednostki, która zaspakaja i kształtuje potrzeby biologiczne, psychologiczne i społeczne. Problem sieroctwa nie jest zjawiskiem nowym. Sieroty w coraz większym stopniu pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, w których panuje niewłaściwa atmosfera, konflikty rodzinne, błędy wychowawcze, brak odpowiedzialności za dzieci, są zerwane więzi uczuciowe między członkami rodziny, a szczególnie w stosunku do dziecka. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest niejednokrotnie podstawą do organizowania zastępczych form opieki nad dzieckiem. Jedną z najbardziej dogodnych form opieki nad dzieckiem jest rodzina zastępcza.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku braku możliwości zapewnienia dziecku opieki przez rodziców. Ma ona charakter czasowy. Zapewnia czas potrzebny na pracę z rodziną biologiczną, umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe, dążenie do przysposobienia dziecka.

Od początku 2012 roku obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie w 2012 r. Zmieniła sposób organizacji i pracy z dzieckiem i rodziną.

Głównym założeniem ustawy jest zorganizowanie skutecznej pomocy dla rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci poprzez system na poziomie gminy (asystenci, rodziny wspierające, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego), a na poziomie powiatu (organizator pieczy zastępczej, koordynatorzy, rodziny zastępcze, całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze) oraz na poziomie samorządu województwa (ośrodki adopcyjne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze).

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- a) prace z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwie dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym,
- b) przygotowanie dziecka do:
 - godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- c) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczka zastępcza jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku pilnej konieczności na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, lub w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do uzyskania pełnoletności. Osoba, która ukończyła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przybywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli:

- 1. uczy się w:
 - szkole,
 - zakładzie kształcenia nauczycieli,
 - uczelni,
 - u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

lub

- 2. legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się w:
 - szkole,
 - zakładzie kształcenia nauczycieli,
 - uczelni,
 - na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia,
 - u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

W związku z wejściem w życie ustawy nastąpił nowy podział rodzin zastępczych, według którego formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza
 - spokrewniona,
 - niezawodowa,
 - zawodowa w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.
2. rodzinny dom dziecka.

Rodzinę spokrewnioną tworzą małżonkowie, lub osoba będąca wstępny lub rodzeństwem dziecka. Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, a w szczególności:

- traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobistej,
- zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- zaspakajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne,
- zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną integracją w życie prywatne dziecka,
- umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które:

- a) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- b) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona lub zawieszona,
- c) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,
- d) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych,
- e) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawiona przez psychologa,
- f) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- g) zapewniają odpowiednie warunki bytowe, i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
- rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
 - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
 - wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Tabela 21. Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu chodzieskiego w latach 2018-2020 (stan na dzień 31 grudnia)

Rodzina zastępcza	Rok					
	2018		2019		2020	
	Ilość rodzin	Liczba dzieci	Ilość rodzin	Liczba dzieci	Ilość rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona	39	58	40	58	40	59
Niezawodowa	20	27	18	23	19	28
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	2	5	2	5	2	14
Zawodowa	1	3	1	3	1	3
Ogółem	62	93	61	89	62	104

*Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

Tabela 22 Przyznane świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych

Rodzaj pomocy	Rok					
	2018		2019		2020	
	Liczba rodzin i świadczeń	Kwota	Liczba rodzin i świadczeń	Kwota	Liczba rodzin i świadczeń	Kwota
Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinach zastępczych, z tego						
- rodzina zawodowa	3 - 44	43 783	3 - 63	64 017	3 - 126	137 943
- rodzina spokrewniona	39 - 637	390 093	40 - 662	428 575	40 - 692	480 136
- rodzina niezawodowa	20 - 280	270 216	18 - 324	284 269	19 - 309	287 185

*Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

Rodziny zastępcze z naszego powiatu objęte są wsparciem i pomocą 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do zadań koordynatora należy w szczególności:

- opieka i utrzymywanie stałego kontaktu z rodzinami zastępczymi,
- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- przedstawienie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej,
- nadzorowanie przebiegu spotkań rodziców biologicznych ze swoimi dziećmi na terenie Centrum jak i w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej w przypadku takiej konieczności.

Tabela 23. Liczba wizyt koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych.

Rodzina zastępcza	Rok					
	2018		2019		2020	
	Ilość rodzin	Liczba wizyt	Ilość rodzin	Liczba wizyt	Ilość rodzin	Liczba wizyt
Spokrewniona	39	468	40	418	40	149
Niezawodowa	20	191	18	186	19	52
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	2	41	2	57	2	24
Zawodowa	1		1		1	
Ogółem	62	700	61	661	62	225

*Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości:

- 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30 % - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% - w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 24. Wydatki ponoszone przez gminę na wychowanie i opiekę dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Gmina	Rok					
	2018		2019		2020	
	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota
Miasto Chodzież	20	56 964	22	54 490	37	76 595
Gmina Chodzież	7	23 47	10	30 897	9	33 006
Miasto i Gmina Margonin	8	37 394	8	36 195	7	36 150
Miasto i Gmina Szamocin	5	9 798	5	15 317	6	20 317
Gmina Budzyń	8	28 596	8	28 338	11	27 294
Ogółem	48	156 227	53	165 240	70	193 372

*Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia jeżeli uczy się, lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się. Pełnoletni wychowanek opuszczający pieczę zastępczą oraz różnego typu placówki obejmowany jest pomocą finansową i rzeczową. Proces usamodzielnienia jest realizowany w momencie wyjścia wychowanków z opieki zastępczej. Uczestniczą w nim koordynatorzy ds. rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych, opiekunowie rodzin zastępczych oraz wychowanki będący podmiotem procesu. Proces ten ma na celu integrację wychowanków ze środowiskiem i przygotowanie do samodzielnego życia. Podstawowym warunkiem przyznania pomocy finansowej i rzeczowej jest złożenie odpowiedniego wniosku oraz wyznaczenie przez usamodzielnianego wychowanka opiekuna usamodzielnienia i zobowiązanie się do realizacji postanowień zawartych w indywidualnym

programie usamodzielnienia. Jest to forma pomocy długoterminowej, na czas nauki nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

W związku z usamodzielnieniem wychowanków udzielono pomocy z tytułu:

- kontynuowania nauki,
- zagospodarowania,
- usamodzielnienia.

Tabela 25. Przyznane świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków.

Rodzaj pomocy	Rok					
	2018		2019		2020	
	Liczba osób i świadczeń	Kwota	Liczba osób i świadczeń	Kwota	Liczba osób i świadczeń	Kwota
Kontynuowanie nauki	7 - 58	29 962	8 - 74	38 923	7 - 85	42 673
Zagospodarowanie	1 - 1	1 500	2 - 2	3 077	0	0
Usamodzielnienie	6 - 6	29 454	3 - 3	20 817	7 - 7	31 228

*Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

II. Piecza zastępcza instytucjonalna

Powiat chodzieski posiada 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Rodzina” w Szamocinie z liczbą miejsc 8,
2. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 1 w Studźcach z liczbą miejsc 14.

Zapewniają one całodobową opiekę i wychowanie, zaspakajają niezbędne potrzeby dziecka, umożliwiają kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny.

6.4 Kwestia przestępczości, uzależnień i przemocy

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk, które odciskają ogromne piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość z jaką występują mogą mieć ogromny wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność powiatu.

Ludzie od tysięcy lat szukają w alkoholu upojenia, radości, pociechy, pomocy w radzeniu sobie z lękami, samotnością. Iluzje te budowane i podtrzymywane wynikają z ludzkiej nieumiejętności radzenia sobie z rzeczywistością, a także z braku wiedzy na temat

podstępne działanie alkoholu. Zespół uzależnienia alkoholowego ma charakter postępujący i jeżeli nie przerwie się odpowiednio wcześnie jego ewolucji, prowadzi do ostatecznej i nieodwracalnej degradacji biologicznej, psychologicznej i społecznej pijącego.

Przez uzależnienie od alkoholu rozumiemy:

1. utratę kontroli nad piciem, czyli niemożność przzerwania raz rozpoczętego picia w dowolnym, z góry obranym momencie,
2. niemożność utrzymania się w abstinencji przez dłuższy czas, stwarzającą konieczność poszukiwania alkoholu.

Zjawisko alkoholizmu dotyczy wszystkich grup społecznych i zawodowych. Nadużywanie alkoholu ma wpływ na wszystkie sfery życia, na rodzinę, na dzieci. Powoduje destrukcje rodziny, niewydolność wychowawczą, rozkład pożycia małżeńskiego. U dzieci z rodzin alkoholowych prowadzi do zaburzeń rozwoju dziecka, objawiających się: agresją, nadpobudliwością, konfliktowością, unikaniem bliskich kontaktów z dorosłymi, rówieśnikami, oraz problemami szkolnymi, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, ze stresem.

Z problemem alkoholowym pracownicy pomocy społecznej spotykają się od wielu lat. Niepokojącym jest jednak fakt, wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania się wieku pierwszego z nim kontaktu.

W wielu środowiskach można zauważyć zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, problemy zdrowotne i wychowawcze. Alkoholizm to częsta przyczyna interwencji policji i sądu w sprawy opiekuńczo-wychowawcze. Staje się on ponadto przyczyną przemocy w rodzinie.

Do choroby alkoholowej dochodzi w wyniku interakcji pewnych czynników, które mogą wywierać wpływ zarówno predysponujący jak i chroniący:

- dostępność napojów alkoholowych, łatwość nabycia, cena, brak ograniczeń,
- czynniki socjo-kulturowe, reklama zachęcająca do picia, obyczaje w danej grupie,
- czynniki biologiczne.

Przemoc, narkomania i alkoholizm należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mają istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego jak i na ogólny stan zdrowia, relacje międzyludzkie i rodzinne.

Do przyczyn popadania w alkoholizm zaliczyć głównie można: brak celów życiowych, utrata zatrudnienia, nieprawidłowe wzorce rodzinne. Natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich używanie. Bardzo często zdarza się, że narkotyki traktowane są jako ucieczka od problemów dnia codziennego, są sposobem na rozładowanie frustracji i stresu.

Celem strategicznym walki z alkoholizmem i narkomanią jest ograniczenie problemu uzależnień i jego skutków. Cel ten możliwy jest do zrealizowania poprzez:

1. profilaktykę – w tym działania edukacyjne w placówkach oświatowych dla osób z uzależnieniami,
2. rozwijanie i doskonalenie form pracy ośrodków rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie powiatu,
3. organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin,
4. organizowanie pomocy psychologicznej i prawnej dla rodzin alkoholowych,
5. pomoc w integracji osobom po odbytych leczeniu odwykowym.

Opisując dane dotyczące przestępczości zgromadzone i przedstawione przez Powiatową Komendę Policji w Chodzieży należy zauważyć, iż liczba przestępstw w latach 2018-2019 jest zróżnicowana.

Tabela 26. Przestępstwa stwierdzone z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii według miejsca popełnienia w latach 2018-2019

Rok	Miasto i Gmina Chodzież	Wieś	Ogółem stwierdzonych przestępstw
2018	206	33	239
2019	256	24	280

*Dane z Powiatowej Komendy Policji w Chodzieży

Tabela 27. Osoby mające kontakt z narkotykami w latach 2018-2019

Rok	Osoby nieletnie	Osoby pełnoletnie	Ogółem podejrzanych
2018	17	33	50
2019	19	112	131

*Dane z Powiatowej Komendy Policji w Chodzieży

Tabela 28. Przestępczość (liczba stwierdzonych czynów karalnych) na terenie Powiatu Chodzieskiego w latach 2018-2019

Lp.	Rodzaj przestępstwa	Przestępczość wśród nieletnich	Przestępczość wśród dorosłych (ogółem stwierdzonych)
-----	---------------------	--------------------------------	--

		2018	2019	2018	2019
1	Zgwałcenia	0	0	0	0
2	Kradzież cudzej rzeczy	5	3	93	75
3	Kradzież z włamaniem	0	0	96	74
4	Uszczerbek na zdrowiu	4	9	10	16
5	Bójka lub pobicie	1	0	4	3
6	Uszkodzenie rzeczy	2	0	26	20
7	Przestępstwo drogowe	0	0	64	106
8	Inne	62	113	662	626
	Razem	74	125	955	920

*Dane z Powiatowej Komendy Policji w Chodzieży

Przemoc w rodzinie jest to zjawisko, które w ogóle nie powinno występować. Niestety ma ono miejsce i jest bardzo często ukrywane przez osoby je doświadczające. Przemoc jest trudna do zdiagnozowania i przeciwdziałania ze względu na więzi i relacje rodzinne oraz środowisko domowe. Jest to doświadczenie niezwykle traumatyczne, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się dopiero w życiu dorosłym.

Najczęstszymi formami przemocy są:

- nadużycia fizyczne - użycie siły fizycznej powodujące uszkodzenia ciała, ból oraz strach, niepokój oraz depresja,
- nadużycia psychiczne - używanie gróźb, upokarzanie, obwinianie, znęcanie się, zastraszanie, izolowanie,
- nadużycia finansowe - sprzeniewierzenie pieniędzy, rzeczy albo własności, skutkujących pogorszeniem stanu zdrowia i standardu życia osoby oraz jej poczuciem bezpieczeństwa,
- nadużycia seksualne - akty związane z seksualnością bez zgody osoby, w tym zmuszanie do seksu, obnażanie,
- nadużycia symboliczne - wymuszanie zachowań, które są wygodne dla innych grup społecznych i dominujących, poprzez np. strój, język.

Natomiast przemoc pod postacią zaniedbania to najczęściej celowe bądź pozbawione intencji zachowania opiekunów, którym osoby ufają np. poprzez pozostawienie bez opieki. Powiat posiada „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Chodzieskim na lata 2017-2025”.

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. PCPR w miarę swoich możliwości i kompetencji wspiera rodziny

w przezwycięzeniu sytuacji kryzysowych. Umożliwia korzystanie z porad prawnych, psychologicznych, pedagogicznych i socjalnych. Centrum współpracuje z innymi instytucjami z terenu powiatu celem zapobiegania przemocy tj. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Policją, Sądami, Kuratorami.

Ponadto Centrum realizuje corocznie program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie z terenu Powiatu Chodzieskiego.

Jednostka dla rodzin organizuje również prelekcje, spotkania w zakresie profilaktyki przeciwdziałania różnym formom przemocy. W 2019 roku z pomocy psychologicznej skorzystał ponad 30 osób, 3 osoby korzystały z porad pracownika socjalnego i 3 osoby z pomocy prawnej.

Zapewne nie jesteśmy w stanie zapobiec zjawisku przemocy w rodzinie, ale możemy zmniejszyć jej rozmiary poprzez podejmowanie działań interdyscyplinarnych przez organy ścigania, wymiar sprawiedliwości, służbę zdrowia, pomoc społeczną, oświatę, gdyż każda z tych instytucji dysponuje innymi narzędziami i tylko przez połączenie sił możemy skutecznie przeciwdziałać przemocy.

Podsumowując: Aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować należy ją wspierać i umacniać w działaniach na rzecz samodzielnego przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych. Pomoc społeczna powinna wspierać wszystkie te rodziny, które same nie są w stanie poradzić sobie w trudnej sytuacji w jakiej się znalazły, poprzez propagowanie odpowiednich wzorców zachowań oraz szeroko prowadzonej profilaktyki.

7. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie stosowaną metodą, która pozwoli nam na określenie deficytów, a co za tym idzie wyłonienie potrzeb. Nazwa SWOT z języka angielskiego oznacza Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Celem analizy jest wskazanie słabych i silnych stron Powiatu Chodzieskiego oraz zdefiniowanie szans i zagrożeń.

Analizę SWOT odniesiono przede wszystkim do kwestii społecznych. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

1. Mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,

2. Słabe strony – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
3. Szanse – zewnętrzne uwarunkowania, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności powiatu, ale mogą być traktowane jako szanse,
4. Zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów (mogą stanowić zagrożenia dla rozwiązywania problemów społecznych).

7.1. Mocne strony

- Funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na szczeblu samorządu powiatowego;
- Dobra współpraca PCPR z Zarządem i Radą Powiatu i zaangażowanie władz Powiatu rozwiązywaniu problemów społecznych;
- Atrakcyjne położenie geograficzne Powiatu Chodzieskiego;
- Dobra współpraca między instytucjami;
- Zespoły interdyscyplinarne w gminach;
- Dobrze funkcjonujący system organizacyjny miejsko-gminnych i gminnych ośrodków pomocy społecznej;
- Funkcjonowanie na terenie powiatu domu pomocy społecznej;
- Funkcjonowanie warsztatu terapii zajęciowej;
- Funkcjonowanie 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych
- Funkcjonowanie rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego;
- Funkcjonowanie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w zakresie udzielania pomocy społecznej;
- Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- Współpraca PCPR z ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami;
- Rozwój rodzinnych form opieki społecznej;
- Młoda, operatywna, wykwalifikowana kadra systemu pomocy społecznej;
- Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego;
- Wsparcie finansowe osób usamodzielnianych;
- Aktywnie funkcjonujące organizacje pozarządowe komunikujące się i współpracujące z organami administracji samorządowej,
- Wsparcie finansowe organizacji pozarządowych przez samorządy;
- Zapewnienie sprawnego korzystania przez osoby niepełnosprawne ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- Zapewnienie orzecznictwa o niepełnosprawności wg potrzeb dla mieszkańców powiatu;
- Dostępność osób niepełnosprawnych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

7.2. Słabe strony

- Brak zakładów pracy chronionej na terenie powiatu;
- Brak mieszkań chronionych;
- Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych;
- Niedoskonałość przepisów prawnych;
- Ograniczona wysokość środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej;
- Utrwalone uzależnienie osób od świadczeń z pomocy społecznej powodujące obniżenie aktywności zawodowej;
- Niedostateczna liczba rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych;
- Brak miejsc interwencyjnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- Niski poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- Niskie płace pracowników;
- Postawy roszczeniowe;
- Brak wystarczającej liczby terapeutów;
- Skrywane zjawisko przemocy w rodzinach;
- Niska dostępność usług społecznych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

7.3. Szanse

- Pozyskiwanie środków pozabudżetowych, w tym unijnych na realizację projektów społecznych;
- Szkolenia, doskonalenia kadry pomocy społecznej;
- Tworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;
- Dobre praktyki spędzania wolnego czasu w rodzinie (festyny organizowane przez samorządy, imprezy okolicznościowe, warsztaty dla rodzin z dziećmi);
- Podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy;
- Rozwój i wzmacnianie systemu pieczy zastępczej;
- Zwiększenie aktywności i kompetencji organizacji pozarządowych;
- Wzrost dostępu do nowoczesnych form komunikowania się;
- Ożywienie gospodarcze powiatu i związane z nim powstawanie nowych miejsc pracy,
- Wzrost zainteresowania mieszkańców powiatu wpływem na decyzje kształtujące warunki życia społeczności lokalnych.

7.4. Zagrożenia

- Epidemia koronawirusa i wynikające z niej skutki społeczne, edukacyjne i gospodarcze;
- Brak wystarczających środków na realizację zadań;
- Dziedziczenie nieprawidłowych wzorców rodzinnych i społecznych przez dzieci i młodzież;
- Brak perspektyw młodzieży i jej emigracja zarobkowa;
- Niestabilne uregulowania prawne i finansowe – niskie zarobki;
- Zjawisko wykluczenia społecznego;
- Biurokratyzacja;
- Niedostateczny dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- Potencjalne nasilenie się zjawisk patologicznych – wzrost zagrożenia rozwojem patologii społecznych;
- Niewystarczająca ilość kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzące rodzinne domy dziecka;
- Wysokie koszty zatrudnienia pracowników;
- Utrwalenie się bezrobotnego stylu życia i roszczeniowej postawy wobec pomocy społecznej wśród niektórych środowisk;
- Zbyt duża częstotliwość zmian w prawie, niespójność przepisów, zmiany interpretacji przepisów prawnych.

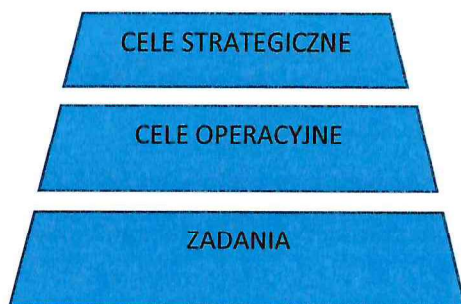
8. MISJA

Misja jest deklaracją działań długofalowych, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia określonych celów. Misja określa również specyficzną rolę, jaką odgrywać ma samorząd. Biorąc pod uwagę uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne powiatu, najważniejszą rolą jest zapewnienie mieszkańcom powiatu warunków do godnego życia i rozwoju poprzez wspieranie wszelkiej aktywności oraz sprawnie funkcjonujący system pomocy społecznej.

Z założeń misji wynikają cele strategiczne i cele operacyjne oraz zadania. Oznacza to, że osiągnięcie celów operacyjnych prowadzi do realizacji celów strategicznych. Najwyższy poziom szczegółowości osiągają zadania. W strategii przyjmują one postać sprecyzowanych przedsięwzięć do zrealizowania w przyszłości.

Rysunek 3 Misja, cele, zadania

Misją powiatu jest:

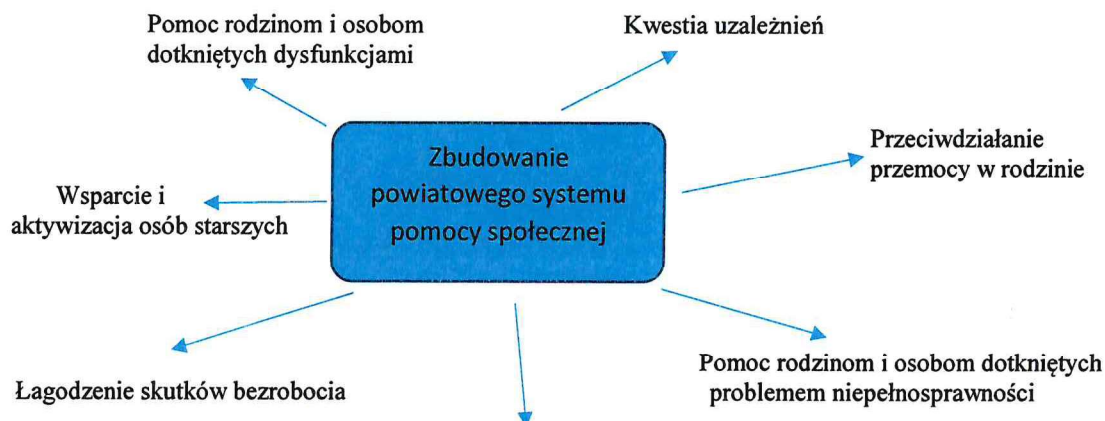
**GODNE, AKTYWNE I BEZPIECZNE ŻYCIE MIESZKAŃCÓW POWIATU
CHODZIESKIEGO**

Treść misji wskazuje na istnienie zależności między dostarczaniem wysokiej jakości usług publicznych z zakresu pomocy społecznej, a poprawą sytuacji życiowej mieszkańców. Wspólna realizacja zadań skutkuje wyższą jakością świadczonych usług oraz pozwala dotrzeć do szerszego grona potrzebujących pomocy, co w efekcie doprowadzi do zmniejszenia skali problemów społecznych.

Istnieje konieczność współdziałania wszystkich jednostek organizacyjnych powiatu oraz organizacji społecznych.

Realizacja wszystkich możliwych założeń wymaga uświadomienia istniejących problemów społecznych i stworzenia silnych podstaw systemu, który zapewni wszechstronne wsparcie w zakresie pomocy społecznej.

Opracowanie lokalnych programów, zabezpieczenie potrzeb socjalnych, podnoszenie aktywności zawodowej i społecznej, dbanie o osoby starsze i niepełnosprawne będzie podstawą do zbudowania powiatowego systemu pomocy społecznej mieszkańców Powiatu Chodzieskiego.

9. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I ZADANIA

Sformułowano następujące cele strategiczne:

1. Aktywizacja zawodowa oraz łagodzenie skutków bezrobocia.
2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością.
3. Uzależnienia.
4. Zwiększenie zaradności życiowej rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – wspieranie dziecka i rodziny.

Cel strategiczny:

1. Aktywizacja zawodowa oraz łagodzenie skutków bezrobocia.

Lp.	Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy
1	Przeciwdziałanie dziedzicznemu bezrobociu w rodzinach	-Opracowanie i wdrożenie programów aktywizujących - Kompleksowe wsparcie rodzin zagrożonych dziedziczeniem bezrobocia	ośrodki pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy, organizacje zajmujące się wsparciem społecznym
2	Dostosowanie ofert pracy do potrzeb rynku i pracodawców	- Zachęcanie osób poszukujących i pracodawców do korzystania z pośrednictwa pracy - Organizowanie giełd i targów pracy	powiatowy urząd pracy, pracodawcy, szkoły
3	Rozwój systemu pomocy społecznej dla osób bezrobotnych	- Dobrze rozwinięta współpraca między instytucjami działającymi w obszarze bezrobocia a organizacjami - Długotrwała i systematyczna praca doradcy zawodowego z bezrobotnymi - Pomoc rzeczowa i finansowa - Zwalczanie problemów w rodzinie przyczyniających się do długotrwałego bezrobocia	powiatowy urząd pracy, ośrodki pomocy społecznej, organizacje zajmujące się wsparciem społecznym

Wskaźniki realizacji celu:

1. Liczba szkoleń, kursów, giełd i targów pracy.
2. Liczba programów zaktywizowanych.
3. Liczba osób usamodzielnionych, które opuszczają system pomocy społecznej.

Cel strategiczny:

2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością.

Lp.	Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy
1	Zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - Włączenie funkcji asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej - Integracja osób niepełnosprawnych z lokalnym środowiskiem społecznym - Rozwijanie aktywności sportowej i turystycznej - Czynne włączenie osób niepełnosprawnych w życie społeczne - Szersze informacje o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych - Pomoc w tworzeniu nowych form wsparcia (wolontariat, poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia), - Współpraca instytucji z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, - Umożliwienie osobom pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez rozwijanie właściwych form transportu przystosowanie pomieszczeń. 	powiatowe centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, powiatowa społeczna rada do spraw osób niepełnosprawnych, powiatowy urząd pracy
2	Poprawa jakości i poziomu życia osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - Usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne w miejscu zamieszkania - Rozwój wolontariatu i opieki wytchnieniowej - Tworzenie grup wsparcia 	ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe

		<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój pracy socjalnej - Poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne - Tworzenie dodatkowych form wsparcia, kluby seniora, ośrodki wsparcia - Dostosowanie przestrzeni prywatnej do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier w komunikowaniu się, barier architektonicznych, barier technicznych 	działające na rzecz osób niepełnosprawnych,
3	Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	<ul style="list-style-type: none"> - Objęcie pomocą dzieci i młodzieży asystentem osobistym osoby niepełnosprawnej - Inicjowanie działań mających na celu obejmowanie opieką i wsparciem rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi - Wczesna pomoc w diagnozowaniu stopnia i typu niepełnosprawności - Udzielanie poradnictwa i wsparcia psychologicznego, pracy socjalnej - Inicjatywy z zakresu organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji 	powiatowe centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, powiatowa, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, instytucje ochrony zdrowia
4.	Stworzenie równych szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> - Posiadanie przez szkoły oferty nauki w klasach specjalnych dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - Zapewnienie transportu i środków gwarantujących bezpłatny dowóz do publicznych i niepublicznych placówek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 	instytucje oświaty, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodki pomocy społecznej,
5	Zmiana postaw i świadomości wobec osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie postaw tolerancji wobec osób niepełnosprawnych - Wspieranie organizacji i 	organizacje pozarządowe, powiatowe centrum pomocy rodzinie,

		instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych - Inicjowanie pomocy sąsiedzkiej	pomoc sąsiedzka
6	Rozwijanie dziennych i całodobowych form wsparcia osób niepełnosprawnych	- Rozwój warsztatów terapii zajęciowej - Powstanie dziennych ośrodków wsparcia - Powstanie zakładów aktywizacji zawodowej - Większa ilość środowiskowych domów samopomocy - Wsparcie terapeutyczne i psychologiczne - Podniesienie standardów w domu pomocy społecznej na terenie powiatu chodzieskiego (modernizacja budynku) - szkolenia dla osób i personelu pracującego z osobami niepełnosprawnymi	Powiatowe i gminne jednostki organizacyjne,

Wskaźniki realizacji celu:

1. Liczba osób objętych nowymi formami wsparcia – wolontariat, grupy wsparcia, poradnictwo specjalistyczne.
2. Liczba imprez, spotkań, wspierających aktywizację osób niepełnosprawnych.
3. Liczba budynków dostosowana do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.
4. Liczba osób korzystających z dodatkowych ulg i uprawnień.
5. Liczba poradnictwa specjalistycznego.
6. Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą asystenta osobistego.
7. Liczba osób i rodzin objętych specjalistyczną pomocą w tym psychologa, pracownika socjalnego.
8. Liczba dzieci i młodzieży objętych bezpłatną możliwością dowozu do szkół.
9. Liczba wydanych orzeczeń potrzebie kształcenia specjalnego.
10. Liczba i obszary współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
11. Liczba środowiskowych domów samopomocy i zakładów aktywności zawodowej oraz liczba uczestniczących w nich osób.

12. Liczba szkoleń dla osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi.

13. Ilość środków finansowych przeznaczona na modernizację domu pomocy społecznej.

Cel strategiczny:

3. Uzależnienia.

Lp.	Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy
1	Podnoszenie kompetencji profesjonalistów	- Nowoczesne metody rozwiązywania problemów uzależnień w obszarach: pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji pomocy sąsiedzkiej.	instytucje ochrony zdrowia, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkoły
2	Promowanie trzeźwego i zdrowego stylu życia	- Promowanie abstynencji, zdrowego stylu życia, - Promowanie życia rodziców bez nałogów takich jak: alkohol, narkotyki, środki odurzające, - Promowanie wśród dzieci stylu życia bez nikotyny i środków odurzających, - Współpraca służb: Policji Kuratorów ze szkołą, - Prowadzenie działań profilaktycznych poprzez organizowanie imprez, angażowanie dzieci i młodzieży, - Zwiększenie aktywności młodzieży w podejmowaniu działań profilaktycznych - utworzenie środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców Powiatu Chodzieskiego – dla dorosłych i dzieci	szkoły, organizacje pozarządowe, służby bezpieczeństwa, gminne i powiatowe jednostki organizacyjne
3	Podnoszenie świadomości wśród rodziców i nauczycieli	- Organizowanie spotkań i szkoleń związanych z problematyką uzależnień wśród dzieci i młodzieży, - Informowanie rodziców o trudnościach w wychowaniu dziecka, ich rozwoju, zaburzeniach i	instytucje oświaty, organizacje zajmujące się wsparciem dzieci i rodzin z problemami, powiatowe centrum pomocy rodzinie,

		potrzebach, przyczynach powstawania zagrożeń	ośrodki pomocy społecznej
4	Kształtowanie postaw i rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez zajęcia warsztatowe i treningi	- Rozwijanie odpowiedzialności za swoje występki i czyny, - Rozwijanie umiejętności wyrażania samego siebie, - Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, samooceny, - Podnoszenie próby radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem konfliktów	instytucje oświaty, poradnia psychologiczno-pedagogiczna
5	Edukacja środowiska medycznego	- Szybka diagnoza i interwencja wobec osób uzależnionych, - Specjalistyczna pomoc profesjonalistów, - Promowanie profilaktyki poprzez lokalną prasę, media społecznościowe, ulotki, - Współpraca z kuratorami, szkołą, pedagogami	Instytucje ochrony zdrowia, poradnie, szkoły, organizacje pozarządowe, zespoły interdyscyplinarne, gminne i powiatowe jednostki organizacyjne

Wskaźniki realizacji celu:

1. Nowe formy pomocy uzależnionemu dziecku i młodzieży.
2. Liczba wspólnie podjętych działań promocyjnych.
3. Liczba szkoleń.
4. Liczba programów przeciwdziałających uzależnieniom.
5. Liczba warsztatów i treningów i spotkań.

Cel strategiczny:

- 4. Zwiększenie zaradności życiowej rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – wspieranie dziecka i rodziny.**

Lp.	Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy
1	Wzmocnienie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną	- Rozwój współpracy i koordynacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie,	ośrodki pomocy społecznej, gminne i powiatowe jednostki organizacyjne

		<ul style="list-style-type: none"> - Usprawnienie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających rodzaju trudności: rozwój szkoleń, zwiększenie liczby godzin poradnictwa specjalistycznego, - Podniesienie kompetencji kadry pomocy społecznej, - Tworzenie gminnych i powiatowych programów profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną 	
2	Ograniczenie zjawiska niedożywienia najuboższych rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie inicjatyw społecznych rozwiązujących problemy osób i rodzin niedożywionych z niskimi dochodami i dysfunkcjami, - Współpraca organizacji i instytucji w zakresie pomocy świadczonej dziecku i rodzinie, 	ośrodki pomocy społecznej, instytucje pomocowe, instytucje oświaty, powiatowe centrum pomocy rodzinie
3	Pomoc rodzinie w celu zapobiegania jej dysfunkjom	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, - Pomoc służb pomocy społecznej, kuratorów, policji pracowników oświaty, - Prowadzenie szkoleń i warsztatów dla rodziców, - Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców, - Organizowanie spotkań rodziców z problemami z rodzicami dobrze funkcjonującymi w środowisku, - Prowadzenie świetlic terapeutycznych, środowiskowych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin niedostosowanych społecznie 	powiatowe centrum pomocy rodzinie, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły, organizacje pozarządowe
4	Zwiększenie bezpieczeństwa rodzin w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie systemu pomocy psychologicznej-pedagogicznej dla ofiar przemocy, 	Powiatowe centrum pomocy rodzinie, poradnia psychologiczno –

		<ul style="list-style-type: none"> - Uruchomienie dodatkowej pracy socjalnej dla ofiar przemocy, - Upowszechnianie informacji o zjawisku przemocy w rodzinie, - Współpraca z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie, - Podniesienie umiejętności i kompetencji kadr pomocy społecznej z zakresu przemocy i kryzysu w rodzinie oraz uzależnień, - Organizowanie programów, akcji i szerzenie profilaktyki nastawionych na promocje zdrowego i bezpiecznego stylu życia, - Monitoring zjawiska przemocy w rodzinie, - Praca nad obojętnością społeczności lokalnej w podejściu do interwencji w przypadku przemocy w rodzinie - Konkretna współpraca pcp i ośrodków pomocy społecznej 	<p>pedagogiczna, szkoły, policja, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna, zespoły interdyscyplinarne, instytucje ochrony zdrowia</p>
5	Propagowanie rodzinnych form opieki zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - Promocja idei rodzicielstwa zastępczego, w tym pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka (pikniki, akcje promocyjne, kampanie społeczne), - Wsparcie działań prowadzących do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej poprzez: spotkania, seminaria, upowszechnianie wiedzy o rodzicielstwie zastępczym 	<p>powiatowe centrum pomocy rodzinie, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, instytucje ochrony zdrowia</p>

		- Tworzenie grup wsparcia dla rodziców zastępczych	
6	Zapewnienie miejsc zamieszkania usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych	- Istnienie różnorodnych dostępnych form mieszkań (mieszkania chronione, mieszkania socjalne i komunalne), - Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań skierowanych do usamodzielniających się wychowanków.	powiatowe centrum pomocy rodzinie, placówki opiekuńczo wychowawcze, gminne i powiatowe jednostki organizacyjne

Wskaźniki realizacji celu:

1. Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych wsparciem.
2. Liczba nowych programów i zajęć edukacyjnych.
3. Liczba wspólnie realizowanych przedsięwzięć.
4. Liczba i rodzaj udzielonego wsparcia.
5. Liczba dzieci otrzymujących pomoc w formie dożywiania.
6. Liczba prowadzonych wspólnych spotkań rodziców w celu nauki prawidłowego funkcjonowania w środowisku.
7. Liczba funkcjonujących świetlic.
8. Liczba przeprowadzonych grup wsparcia dla rodziców.
9. Liczba form wsparcia w zakresie pomocy psychologicznej i pracy socjalnej z rodziną problemową.
10. Liczba spotkań informacyjno-edukacyjnych i warsztatowych.
11. Formy działań pomocowych w powiecie dla usamodzielniających się wychowanków.
12. Liczba nowych rodziców zastępczych.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWE DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI STRATEGII

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Przewiduje się, iż realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

1. Środki własne pochodzące z budżetu powiatu, gmin.
2. Środki budżetu państwa.
3. Fundusze unijne.

11. MONITORING I EWALUACJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Chodzieskim na lata 2021-2030 zawiera zadania, które stanowią wyzwanie dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych i niepublicznych działających na polu polityki społecznej. Monitoring strategii będzie stałym i ciągłym procesem obserwacji ilościowych i jakościowych zmian wybranych zadań, mającym na celu zapewnienie informacji na temat słuszności i skuteczności ich podejmowania. Cele strategiczne dotyczą najistotniejszych problemów występujących na terenie Powiatu Chodzieskiego tj. funkcjonowania rodzin i systemu pieczy zastępczej, problematyki osób niepełnosprawnych, problematyki uzależnień, czy problemu bezrobocia.

Rozwijanie systemu pomocy społecznej wymaga zintegrowanych działań wszystkich podmiotów.

Zgodnie z misją niniejszej strategii, jej realizacja powinna się przyczynić do efektywniejszego, skuteczniejszego rozwiązywania problemów osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wspomagać pełne uczestnictwo mieszkańców powiatu w życiu społecznym i zawodowym. Koordynatorem realizacji strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży.

12. ZAKOŃCZONE

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Chodzieskiego na lata 2021-2030 pozwoli na celowe, systematyczne i planowane dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych. W ujęciu strategicznym pomoc społeczna Powiatu Chodzieskiego nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego potrzebującym. W ramach wypracowanej strategii przyjmuje się nowoczesne podejście do tak ważnej sfery jaką jest problematyka społeczna nastwiona na:

- wzmocnienie postaw aktywnych,
- wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej,
- ścisłe powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych: sfery oświatowej, służby zdrowia, sądownictwa.

W „strategicznym modelu systemu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego

i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej wśród społeczności lokalnej.

Działania w ramach strategii pozwolą nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy szerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale na skuteczne rozwiązania problemów poszczególnych grup docelowych.

Podstawą przedstawionej strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału. Należy pamiętać, że strategia jest tylko konstrukcją, która dopiero po wypełnieniu realnymi działaniami, przełoży się na wymierną poprawę jakości życia mieszkańców powiatu.

13. Spis tabel.

Tabela 1. Liczba mieszkańców przypadająca na w km²

Tabela 2. Ludność Powiatu Chodzieskiego stan na dzień 31 grudnia 2018 roku

Tabela 3. Ludność Powiatu Chodzieskiego stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

Tabela 4. Ludność powiatu chodzieskiego w % według ekonomicznych grup wiekowych stan na dzień 31.12.2018 roku

Tabela 5. Ludność powiatu chodzieskiego w % według ekonomicznych grup wiekowych stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

Tabela 6. Liczba i typ rodzin objętych pomocą ośrodków pomocy społecznej w poszczególnych gminach w latach 2018-2019

Tabela 7. Identyfikacja najczęściej występujących powodów przyznania pomocy społecznej przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Chodzieskiego.

Tabela 8. Nakłady finansowe na udzielone świadczenia z pomocy społecznej w gminach – zadania własne w latach 2018-2020

Tabela 9. Nakłady finansowe na udzielone świadczenia z pomocy społecznej w gminach – zadania zlecone w latach 2018-2020

Tabela 10. Wydatki z budżetu Powiatu Chodzieskiego na pomoc społeczną w latach 2018-2020

Tabela 11. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy z terenu Powiatu Chodzieskiego stan na dzień 31 grudnia 2018 - 2020 roku

Tabela 12. Bezrobotni w poszczególnych gminach Powiatu Chodzieskiego stan na dzień 31 grudnia w latach 2018-2020

Tabela 13. Liczba wydanych orzeczeń w latach 2018-2020

Tabela 14. Osoby niepełnosprawne orzeczone w latach 2018-2020

Tabela 15. Liczba i cel przyjętych wniosków – osoby po 16 roku życia

Tabela 16. Liczba przyznanych i wypłaconych dofinansowań w latach 2018-2020 do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego.

Tabela 17. Liczba przyznanych i wypłaconych dofinansowań w latach 2018-2020 roku do likwidacji barier technicznych, architektonicznych i w komunikowaniu się

Tabela 18. Liczba przyznanych i wypłaconych dofinansowań w latach 2018-2020 do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Tabela 19. Finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Chodzieży w latach 2018 - 2020.

Tabela 20. Rodzaje i formy udzielanej pomocy w ramach programu „Aktywny samorząd” w latach 2018-2020.

Tabela 21. Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu chodzieskiego w latach 2018-20 (stan na dzień 31 grudnia)

Tabela 22. Przyznane świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych

Tabela 23. Liczba wizyt koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych.

Tabela 24. Wydatki ponoszone przez gminę na wychowanie i opiekę dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Tabela 25. Przyznane świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków

Tabela 26. Przestępstwa stwierdzone z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii według miejsca popełnienia w latach 2018-2019

Tabela 27. Osoby mające kontakt z narkotykami w latach 2018-2019

Tabela 28. Przestępczość (liczba stwierdzonych czynów karalnych) na terenie Powiatu Chodzieskiego w latach 2018-2019

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Waldemar Straczycki

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Powiatu Chodzieskiego w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030.

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Uchwałą Nr XXV/168/08 Rada Powiatu Chodzieskiego z dnia 28 listopada 2008 r. przyjęła Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2020.

W związku z tym, iż upłynął termin obowiązywania w/w Strategii istnieje potrzeba przyjęcia do realizacji nowej opracowanej zgodnie z bieżącymi potrzebami.

Przyjęcie strategii przez Radę Powiatu Chodzieskiego służyć będzie wypracowaniu właściwych dla powiatu systemów wsparcia uruchomionych w wypadku pojawienia się problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, której przezwyciężenie wykracza poza ich własne możliwości i uprawnienia.

Uchwała została poddana konsultacjom społecznym w terminie od 15 listopada 2021 roku do 19 listopada 2021 roku. Nie wpłynęły żadne uwagi.

Uchwała nie rodzi skutków finansowych dla Powiatu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Waldemar Straczycki

**UCHWAŁA NR XXX/238/2021
RADY POWIATU CHODZIESKIEGO**

z dnia 14 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Chodzieskiego na lata 2021-2030”

**POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE**
w Chodzieży

WPL 010

2021 -12- 2 0

Nr, Zał.

Ref.

Na podstawie art. 12 pkt 11 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 z późn. zm.) i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) Rada Powiatu Chodzieskiego uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Chodzieskiego na lata 2021-2030”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Waldemar Straczycki